



Vestre Toten kommune

Sentraladministrasjonen

Finansdepartementet

Postboks 8008 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.: 15/114-7

Saksbehandler: KKAEM

Direkte innvalgtlf: 61 15 33 31

Arkivkode: 116

Dato: 20.02.2015

MELDING OM POLITISK VEDTAK - REGJERINGENS FORSLAG OM STATLIGGJØRING AV SKATTEOPPKREVERFUNKSJONEN HØRINGSUTTALELSE

Kommunestyret behandlet i møte 19.02.2015 sak 18/15.

Følgende vedtak ble fattet:

Kommunestyret vedtar vedlagte høringsuttalelse om statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen.

Med hilsen

Hilde Loftesnes Nylén
møtesekretær



Vestre Toten kommune

Sentraladministrasjonen

Høringsuttalelse

Vedtatt av Vestre Toten kommunestyre, 19.02.2015.

Den 24.11.2014 har Skattedirektoratet oversendt en rapport til Finansdepartementet med forslag til hvordan skatteoppkrevingen kan organiseres i Skatteetaten. Rapporten konkluderer med at dagens organisering ikke er hensiktsmessig. Det hevdes videre at skatteoppkrevingen kan skje med langt færre årsverk, og at både rettsikkerheten og effektiviteten i innkrevingen blir bedre. Dette skjer blant annet ved at det bygges gode regionale kompetansemiljøer. Skatteoppkreverne har også ansvar for innkreving og regnskapsføring av kommunale krav og avgifter, samt kommunal inkasso. Det forslås at disse oppgavene ikke skal flyttes, og at disse fortsatt skal være kommunale. Direktoratet foreslår at kommunene fortsatt skal ha særnamsmannskompetanse for disse kravene.

Regjeringen har iverksatt en rekke endringer i etatene som håndterer skatt, avgift, toll og innkreving, og oppgavefordeling mellom disse. Målet med dette er å styrke tiltakene mot svart økonomi, bedre rettssikkerhet, redusert ressursbruk, forenkling for innbyggerne, samt en bedre grensekontroll. Dette innebærer i praksis at flere oppgaver er overdratt fra Toll- og avgiftsetaten og eksempelvis at Statens Innkrevingssentral er innlemmet i Skatteetaten fra 01. januar 2015.

Gjøvik og Vestre Toten har hatt felles skatteoppkrever siden 22.09.2010. Ordningen har fungert tilfredsstillende, og har ment å vare frem til en samordning av de to kontorene. I de respektive kommunestyrene er det (Vestre Toten sak 72/14 i møte den 04.09.2014) bestemt at kommunene etablerer et felles skatte- og innfordringskontor fra 01.01.2015 med lokalisering på Gjøvik, men at ordningen avventes i påvente av forslaget om statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen.

Ved etablering av felles skatte- og innfordringskontor for begge kommunene, kan vi få et kontor med et sterkt faglig miljø innenfor både arbeidsgiverkontroll, innfordring og regnskapsfunksjonen. Alle arbeidsoppgaver kan ivaretas på en svært effektiv måte. Størrelsen på kontoret medfører at vi ikke lengre er like sårbare i forhold til bemanningssituasjonen. Dette innebærer at ferieavvikling, lengre tids sykefravær, turnover mv. nå kan håndteres på en god måte. Endring/ bortfall av oppgaveløsning (f.eks. innføring av A ordningen) løses ved kontoret tilpasser bemanningen ved naturlig avgang.

Vi er svært godt fornøyd med de resultater som så langt er levert innenfor innfordring av de ulike skatteartene. Dette medfører at innfordringen er svært effektiv. På sammenlignbare skattearter er de kommunale skatteoppkreverne mer effektive enn de statlige innkreverne. Innfordring av arbeidsgiveravgift har et resultat som er 0.4 % bedre enn innfordring av merverdiavgift (sistnevnte innfordres av staten). Merverdiavgift er i tillegg et prioritert krav, og har bedre



Vestre Toten kommune

Sentraladministrasjonen

dekning for eksempel i en konkurssak. Dette burde tale for et motsatt resultat. (Kilde Finansdepartementet, statsbudsjettet 2015).

Innenfor arbeidsgiverkontrollen leveres det også gode resultater. Begge kommunene har klart de kravene som er fastsatt av Skatt øst innenfor kontroll, både når det gjelder antall kontroller, og ikke minst krav til avdekking.

Erfaringer fra Danmark som har statliggjort den kommunale skatteoppkreveren viser at restansene har økt. Ti år etter at denne endringen trådte i kraft har den ønskede effektiviseringen uteblitt. Små endringer i prosent vil medføre store tall. Med trang kommuneøkonomi er det viktigere enn noensinne at våre skatterestanser blir oppgjort. Nærhet til skyldnere (både personlige og selskaper) er et moment som anses som viktig. God lokalkunnskap gir gode resultater. Kontoret vet til enhver tid hvilke innfordringsverktøy som skal benyttes på hver enkelt sak.

Vi anser også skatteoppkrever som viktig for den lokale økonomistyringen. Gjennom den lokale skatteoppkreveren, får kommunen tidlig kunnskap om for eksempel avvik i skatteinntekten. Dette gir kommunene tidlig mulighet til å justere driften. Svingninger i skatteinntektene er utfordrende for kommunene, og disse må fanges opp tidlig. Gjennom skatteoppkrever foretas det også såkalte forskuddsfordelinger. Gjennom denne fordelingen, får kommunene tilgang til de kommunale skatteinntektene opp til to til tre uker før etter at det er kjørt periodisk fordeling. Dette har svært stor betydning for likviditeten i kommunene. Hvorvidt denne ordningen fortsetter ved en statliggjøring, er høyst uklart.

Gjennom det kommunale skatteoppkreverkontoret har kommunen et godt innfordringsmiljø. Kompetansen innenfor dette fagområdet benyttes også på innfordring av kommunale krav, lån osv. Forsvinner nøkkelpersonell over til staten, vil dette frata kommunen kompetanse som det vil ta lang tid å bygge opp igjen. Dette kan medføre større utestående krav for kommunen og dårligere resultater, noe som igjen forverrer kommunen sin likviditetssituasjon. Ved dagens ordning kan kommunen nedlegge utleggstrekk på flere typer kommunale krav, forutsatt at saksbehandlingen er underlagt den kommunale skatteoppkreveren. Alternativt ved en statliggjøring må dette gjøres ved de stedlige lensmannskontorene. Fra før av vet vi at saksbehandlingstiden her kan være svært lang. Konsekvensen av dette vil bli større gebyrutgifter og dårligere likviditet. Skal kommunene fortsatt ha anledning til å nedlegge trekk i lønn/ trygdeytelser, må det til store endringer i regelverket.

I forslaget til Skattedirektoratet tas det høyde for en nedbemanning på nærmere 500 årsverk, eller ca. 40-45 % på landsbasis. I vår region vil det bli lagt kontorer til henholdsvis Lillehammer (12 årsverk innen innfordring) og Gjøvik (13 årsverk innen kontroll). Dette innebærer at flere kommunalt ansatte vil stå igjen uten tilbud. Vi har heller ingen garanti for at de som får tilbud vil takke ja til dette. Årsaken til dette kan for eksempel være lengre reisevei. Risikoen for kommunene kan derfor være at de sitter igjen med



Vestre Toten kommune

Sentraladministrasjonen

arbeidsgiveransvar på flere personer som de ikke har arbeidsoppgaver til.

Det vil alltid være et forbedrings potensiale også innenfor dagens kommunale skatteoppkreverfunksjon. Fokus på rettssikkerhet i form av likebehandling, gode og sterke fagmiljøer, fagkompetanse og ikke minst effektiv og rasjonell virksomhet er nøkkelpbegrep i en slik sammenheng. Gjøvik og Vestre Toten har tatt grep ved å etablere et felles skatte- og innfordringskontor. Dette kontoret er ut i fra størrelse og bemanning i stand til å ivareta dagens ordning på en god måte. Vi vurderer det dithen at denne ordningen er bedre enn en statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen. Uansett må dette spørsmålet ses i sammenheng med den kommende kommunereformen. Stortingets mål er å flytte makt og ansvar til større og mer robuste kommuner. Dette forslaget er i strid med dette målet.